

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง ท่องบทอาขยาน
“วิศวกรรมมา”

ครูผู้สอน ครูฟาริเดห์ เบญญากาจ

ครูรุ่งพิรุณ เชื้อนรอบ

ห้องบทอาขยาน “วิศวกรรมมา”

คำถามชวนคิด

อะไรบ้างที่ช่วยให้เราจดจำ
บางสิ่งบางอย่างได้แม่นยำขึ้น

คำถามชวนคิด

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า
การอ่านหลายๆ ครั้ง
ช่วยให้มีความชำนาญ

ศึกษาเรียนรู้

เรื่อง

ห้องบรรณอาชยาน “วิศวกรรมา”

กิจกรรม

อาชยานเบิกบานใจ

รูปแบบกิจกรรม

๑. นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้ เรื่อง บทอาชยาน
๒. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายความรู้
เรื่อง บทอาชยาน

ใบความรู้ เรื่อง บทอาชยาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประสิทธิภาพงานสามัคคี
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ความหมาย

บทอาชยานคือ บทท่องจำ การเล่า การสวด เรื่อง นิทาน ซึ่งเป็นการท่องจำข้อความหรือคำประพันธ์ที่ชอบ บทหรือกรอนที่ไพเราะ โดยอาจตัดตอนมาจากหนังสือวรรณคดีเพื่อให้ผู้ท่องจำได้ และเห็นความงามของบทหรือกรอนทั้งในด้านวรรณศิลป์ การใช้ภาษา เนื้อหา และวิธีการประพันธ์ สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการแต่งบทหรือกรอนหรือนำไปใช้เป็นข้อมูล ในการอ้างอิงในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี

แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ บทอาชยานที่เป็นบทหลัก บทรอง และบทเลือกอิสระ

บทหลัก หมายถึง บทอาชยานที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนนำไปท่องจำเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ

บทรอง หมายถึง บทอาชยานที่ครูสอนหรือสถานศึกษาเป็นผู้ที่กำหนดให้นักเรียนท่องจำเสริมจากบทอาชยานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (บทหลัก) เป็นบทหรือกรอนที่มีลักษณะตรงตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกบทอาชยาน อาจเป็นบทหรือกรอนที่แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น เพลงพื้นบ้าน เพลง กล่อมเด็ก คำขอพญา เพลงชาโนง เพลงเรือ บทกวีรวมสมัยที่มีคุณค่า

บทเลือกอิสระ หมายถึง บทอาชยานที่นักเรียนแต่ละคนเลือกสรรมาท่องจำเองด้วยความสมัครใจ หรือด้วยความชื่นชอบ อาจเป็นบทหรือกรอนที่มีผู้แต่งไว้ หรือเป็นบทหรือกรอนที่นักเรียนแต่งขึ้นเองหรือผู้ปกครองเป็นผู้แต่งขึ้นก็ได้ แต่ต้องบอกได้ว่ามีเหตุผลอย่างไรจึงเลือกบทหรือกรอนนั้น ๆ มาท่องจำเป็นบทอาชยานของตนเอง โดยความเห็นชอบของครูสอนหรือสถานศึกษา

หลักการท่องอาชยาน

การท่องบทอาชยานส่วนใหญ่เป็นการท่องออกเสียง คือ ผู้ท่องเปล่งเสียงออกมาดังๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การออกเสียงมีประสิทธิภาพควรฝึกฝน ดังนี้

๑. ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน ควรบังคับเสียง เน้นเสียง ปรับระดับเสียงสูง - ต่ำ ให้สอดคล้องกับจังหวะลีลา ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน
๒. ท่อง ด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสเสียงเดียว ไม่แตกพราว เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ
๓. ท่อง ออกเสียงให้ถูกอักขรวิธีหรือความนิยม และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาชยานนี้ก่อน
๔. ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน
๕. ท่อง ให้ถูกจังหวะและวรรคตอน
๖. ท่องให้ได้อารมณ์และความรู้สึกตามเนื้อหา

กิจกรรม

ใบความรู้ เรื่อง บทอาชยาน

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรมอภิปรายความรู้

อาชยานเบิกบานใจ

คำถามชวนคิด

อาชยาน

อ่านออกเสียงอย่างไร

อาชยาน

อา - ชะ - หยาน

อา - ชะ - ยาน

คำถามชวนคิด

อาชยาน หมายถึงถึง

อาชยาน

หมายถึง บทท่องจำ การเล่า การบอก
การสวด การนำเสนอเนื้อเรื่อง นิทาน
ในที่นี้ บทอาชยานที่เรารู้จัก คือ
บทท่องจำ ซึ่งเป็นการท่องจำบทร้อยกรอง
หรือร้อยแก้วที่มีคุณค่าแก่การจดจำ

คำถามชวนคิด

บทอาขยานมีกี่ประเภท

ประเภทของบทอาชยานที่กำหนดให้ท่องจำ

บทหลัก

บทรอง

บทเลือกอิสระ

บทอาขยานบทหลัก

คือ บทอาขยานที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนนำไปท่องจำเพื่อความเข้าใจอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ

บทอาขยานบทรอง

คือ บทอาขยานที่ครูผู้สอนหรือสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนท่องจำเสริมจากบทอาขยานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (บทหลัก)

บทอาขยานบทเลือกอิสระ

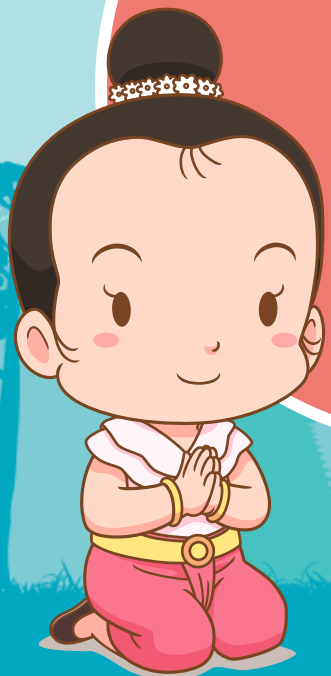
คือ บทอาขยานที่นักเรียนแต่ละคนเลือกสรรมา
ท่องเองด้วยความสมัครใจ หรือด้วยความชื่นชอบ
อาจเป็นบทร้อยกรองที่มีผู้แต่งไว้

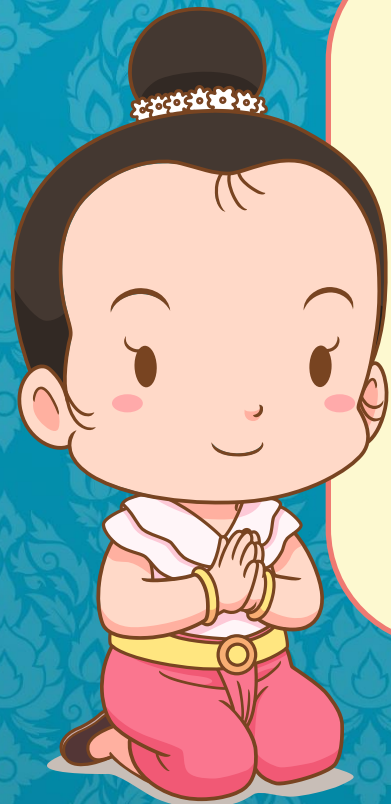
คำถามชวนคิด

อาชยานมีหลักการ
ในการอ่านอย่างไร

หลักการการอ่านบทอาขยาน

กวาดสายตาจากคำต้นวรรค
ไปยังท้ายวรรค

หลักการการอ่านบทอาขยาน

ฝึกออกเสียงให้ดังพอประมาณ
โดยพิจารณาถึงกลุ่มผู้ฟังและสถานที่
ควรบังคับเสียง เน้นเสียง ปรับระดับ
เสียงสูง - ต่ำ โดยไม่ตะโกน

หลักการการอ่านบทอาขยาน

อ่านออกเสียงให้ชัดเจน แจ่มใส
ไพเราะ เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรง
ด้วยความมั่นใจ

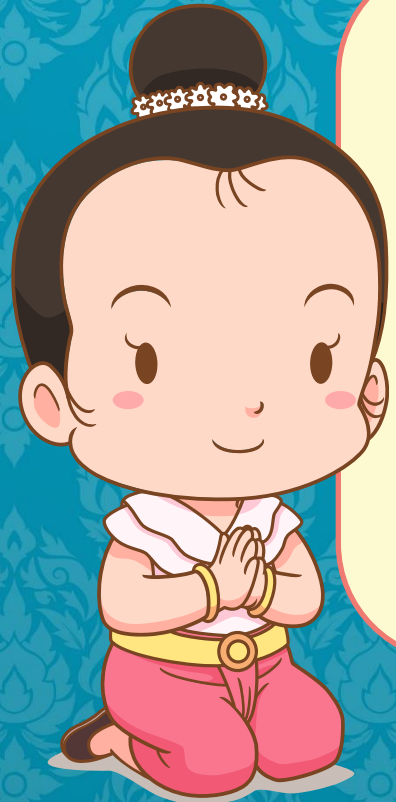
หลักการการอ่านบทอาขยาน

อ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี
หรือตามความนิยม และต้องเข้าใจเนื้อหา
ของบทอาขยานนี้ก่อน

หลักการการอ่านบทอาขยาน

อ่านให้ถูกต้องจังหวะและวรรคตอน
ถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึก
ตามเนื้อหา

คำถามชวนคิด

การทอองบทธอชยอน
มืวตฤประสงค้เพืออะไร

เกร็ดความรู้

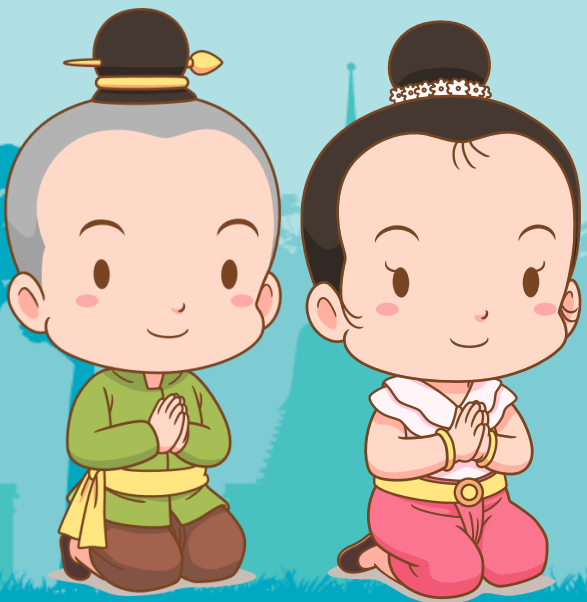
กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายกำหนดให้มีการท่องเที่ยว
อาชยานอย่างจริงจังในสถานศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา
๒๕๔๒ เป็นต้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวอาชยาน
ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการอ่านบทอาขยาน

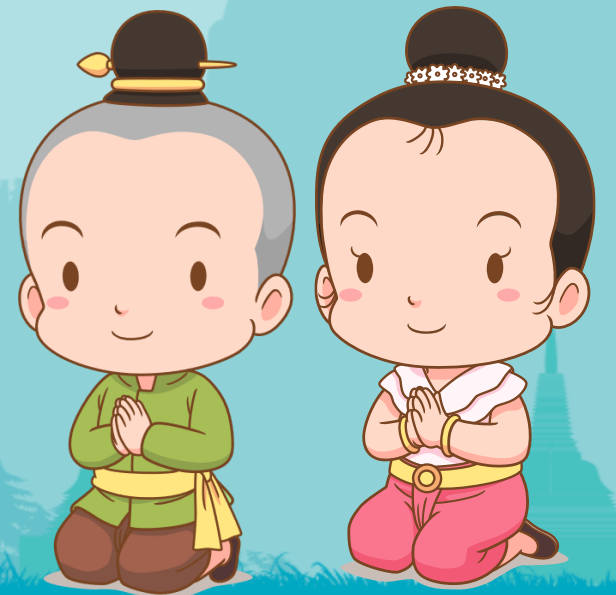
เพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณค่า
ของภาษาไทย และให้ซาบซึ้งใน
ความไพเราะของบทร้อยกรอง

วัตถุประสงค์ของการอ่านบทอาขยาน

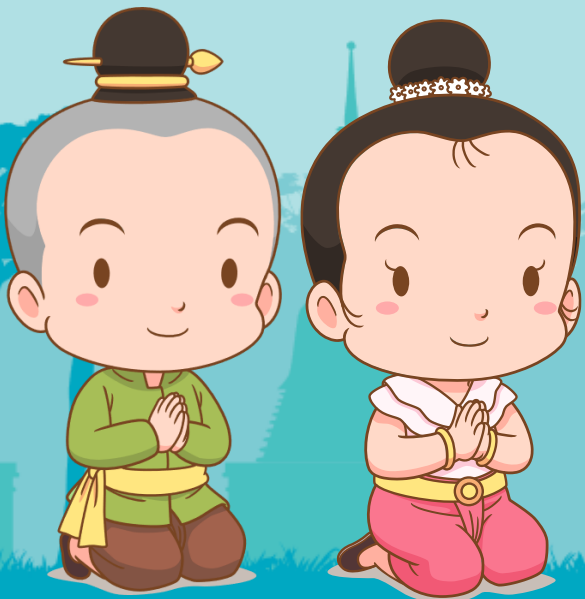
เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่ง
คำประพันธ์

วัตถุประสงค์ของการอ่านบทอาขยาน

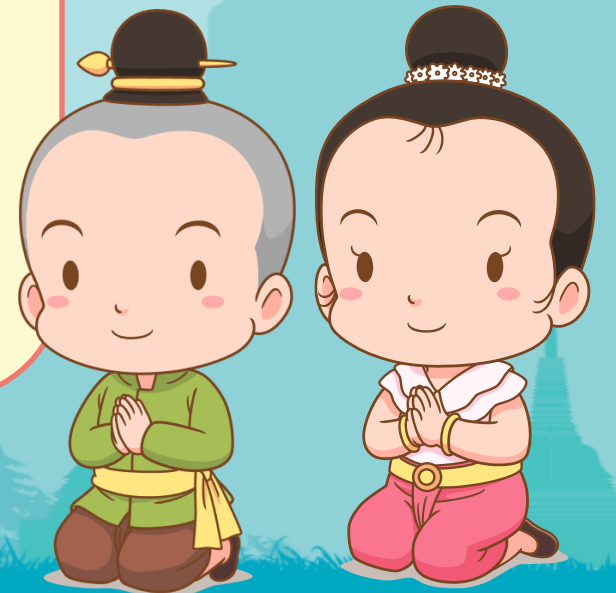
เพื่อเป็นการสื่อในการถ่ายทอด
คุณธรรม คติธรรม และข้อคิดที่เป็น
ประโยชน์แก่เยาวชน

วัตถุประสงค์ของการอ่านบทอาขยาน

เพื่อส่งเสริมให้มีจิตสำนึกทาง
วัฒนธรรมของคนในชาติในฐานะ
“รากร่วมทางวัฒนธรรม”

กิจกรรม

ท่องบทอาขยานเบิกบานใจ

รูปแบบกิจกรรม

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ - ๕ คน ตามความสมัครใจ
๒. ครูแจกบทอาขยานบทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแบ่งวรรคตอนการอ่านอาขยานบทอาขยานวิศวกรรมมา
๔. นักเรียนร่วมกันฝึกอ่านท่องบทอาขยานบทวิศวกรรมมา

บทอาชยาน บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประสิทธิภาพงานสามัคคี
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

อันชาติใดไร้ศานตสุขสงบ	ต้องมีวรบราญรอนหาผ่อนไม่
ณ ชาตินั้นรชนไม่สนใจ	ในกิจศิลปะวิไลระวาดงาม
แต่ชาติใดรุ่งเรืองเมืองสงบ	ว่างการรบอริพลอันสิ้นหลาม
ย่อมจำนงศิลปะสร้างงาม	เพื่ออร่ามเรืองระยับประดับประดา
อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์	เหมือนนารินไร้โฉมบรรโลมสง่า
ใครใครเห็นไม่เป็นที่จำเรียดา	เขาจะพากันแย้อให้อับอาย
ศิลปกรรมนำใจให้สร้างโคก	ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย
จำเรียดาพาใจให้สบาย	อีกร่างกายก็จะพลอยสุขสราญ
แม้ผู้ใดไม่นิยมชมสิ่งงาม	เมื่อถึงยามเศร้าอุราน่าสงสาร
เพราะขาดเครื่องระงับดับรำคาญ	โอสถใดจะสมานซึ่งดวงใจ
เพราะการช่างนี้สำคัญอันพิเศษ	ทุกประเทศนานาทั้งน้อยใหญ่
จึงยกย่องศิลปกรรมนั้นทั่วไป	ศรีวิไลลาสติเป็นศรีเมือง

บทพระราชนิพนธ์ : พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

กิจกรรม

ใบงานที่ ๕

เรื่อง บทอาชยาน

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรม

แบ่งวรรคตอนบทอ่านอาชยาน
บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

อันชาติใดไร้ศานติสุขสงบ ต้องมัวรบราญรอนหาเพื่อนไม่
ณ ชานี้้นนรชนไม่สนใจ ในกิจศิลปะวิไลละवादงาม

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

แต่ชาติใดรุ่งเรืองเมืองสงบ
ยอมจำนนศิลปะ่างงาม

ว่างการบอริพลอันล้นหลาม
เพื่ออร่ามเรืองระยับประดับประดา

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

อันชาติใดไร่ช่างชำนาญศิลป์ เหมือนนารินไร่โฉมบรรลอมสง่า
ใครใครเห็นไม่เป็นที่จำเริญตา เขาจะพากันแย้มให้อับอาย

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

ศิลปกรรมนำใจให้สร้างโศก
จำเริญตาพาใจให้สบาย

ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย
อีกร่างกายก็จะพลอยสุขสราญ

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

แม่ผู้ใดไม่นิยมชมสิ่งงาม

เพราะขาดเครื่องระงับดับรำคาญ

เมื่อถึงยามเสร์้าอราน่าสงสาร

โอสถใดจะสมานซึ่งดวงใจ

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

เพราะการช่างนี้สำคัญอันวิเศษ
จึงยกย่องศิลปกรรมนั้นทั่วไป

ทุกประเทศนานาทั้งน้อยใหญ่
ศรีวิไลวิลาสดีเป็นศรีเมือง

กิจกรรม

ฟังบทอ่านอาชยาน

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

ชมวีดิทัศน์

การอ่านบทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

บทเสภาสามัคคีเสวก
ตอน วิศวกรรมมา

วีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

สื่อวีดิทัศน์ : บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

ขอขอบคุณ : นายธีรสุด ฉำทรัพย์ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

กิจกรรม

ฝึกฝนท่องบท

บทอาชยานเบิกบานใจ

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

อันชาติใดไร้ศานติสุขสงบ
ต้องมัวรบราญรอนหาเพื่อนไม่
ณ ชาตินั้นนรชนไม่สนใจ
ในกิจศิลปะวิไลละवादงาม

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

แต่ชาติใดรุ่งเรืองเมืองสงบ
ว่างการรบอริพลอันล้นหลาม
ย่อมจำนงศิลปาส่งงาม
เพื่ออร่ามเรืองระยับประดับประดา

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

อันชาติใดไร่ช่างชำนาญศิลป์
เหมือนนารินไร่โฉมบรรโลมสง่า
ใครใครเห็นไม่เป็นที่จำเริญตา
เขาจะพากันแย้มให้อับอาย

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา

ศิลปกรรมนำใจให้สร้างโตก
ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย
จำเริญตาพาใจให้สบาย
อีกร่างกายก็จะพลอยสุขสราญ

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

แม่ผู้ใดไม่นิยมชมสิ่งงาม
เมื่อถึงยามเสร์้าอราน่าสงสาร
เพราะขาดเครื่องระงับดับรำคาญ
โอสถใดจะสมานซึ่งดวงใจ

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

เพราะการช่างนี้สำคัญอันวิเศษ
ทุกประเทศศานานาทั้งน้อยใหญ่
จึงยกย่องศิลปกรรมนั้นทั่วไป
ศรีวิไลวิลาสดีเป็นศรีเมือง

สรุปความรู้

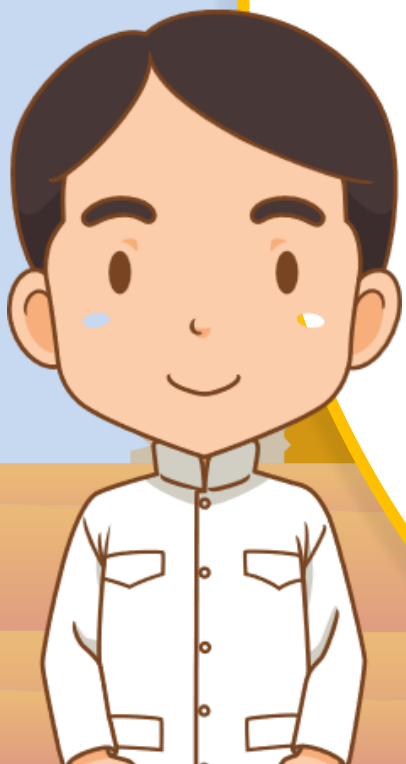
บทอาชยานช่วยจรรโลงใจและให้ข้อคิด
การท่องจำบทอาชยานทำให้จิตใจเบิกบาน เป็นเครื่อง
เตือนใจ และสามารถนำไปใช้อ้างอิงในการสื่อสารได้
เรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมาและ
สามัคคีเสวก เป็นเรื่องราวประเภทคำสอนที่มีคุณค่า
จึงได้ถูกกำหนดให้นำมาใช้เป็นบทอาชยาน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก
บทสามัคคีเสวก (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนวรรณคดีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๒. ใบงานที่ ๖ เรื่อง การถอดคำประพันธ์
เรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน สามัคคีเสวก
๓. กระดาษ ปากกาสี

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

